

08. 01. 2021 - Čj - Mluvnice - 7. A, B – řešení

Opakování nebo Prověřování učiva:

Téma: Odvozování slov - souhrn

Řešení: Rozdělte slova do skupin podle toho, zda byla odvozena příponami, koncovkami nebo předponami. Co tato slova pojmenovávají? Cvičení vypracujte ústně.

Jak postupovat:

Napište si do sešitu následující slova, každé na jeden řádek. Ke každému z nich přiřadte slova z nabídky:

odvozování příponami: platid-lo, řid-ič, drž-ák

odvozování koncovkami: výrob-a, chodítk-o, trní

odvozování předponami: ze-žloutnout, vy-čistit, ztvrdnout, ná-hrada, o-mládnout

nabídka slov: zežloutnout, platidlo, výroba, vyčistit, chodítko, sekačka, ztvrdnout, náhrada, omládnout, trní, držák, řidič

Procvičování učiva:

Téma hodiny: Odvozování příponami – Podstatná jména

Řešení: Vypište z následujících slov přípony, kterými byla slova utvořena a řekněte, co dané slovo pojmenovává. Cvičení vypracujte ústně, pracujte podle vzoru.

vzor: -ství, -na, -ště, ...

nakladatel-ství, studov-na, bydli-ště, korál-kárn-a, divad-lo, komini-ctví, žehlír-na, včel-ín, čekár-na, jeteli-ště, šatn-a, bažant-nic-e, pekař-ství

Řešení: Vypište odvozovací přípony následujících názvů profesí. Cvičení vypracujte písemně do svých školních sešitů, pracujte podle vzoru.

vzor: věd-ec, podnikat-el, kresl-íř

věd-ec, podnikat-el, kres-líř, kadeř-ník, řid-ič, skl-ář, průvod-čí, prodav-ač, komentá-tor, obchod-ník, lék-ař, překladat-el

Řešení: K následujícím přídavným jménům uveďte odvozená podstatná jména, vyjadřují názvy osob podle jejich vlastností. Cvičení vypracujte písemně do svých sešitů na mluvnici, pracujte podle vzoru.

vzor: vzdělan-ec, nešťastliv-ec

vzdělaný - vzdělanec, nešťastný - nešťastlivec, dlouhý - dlouhán, lakomý - lakomec, líný - lenoch, starý - stařec, chytrý, - chytrák, odborný - odborník, šťastný - šťastlivec, drzý - drzoun, poctivý - poctivec, krásný – krasavec

Řešení: *K následujícím slovesům uveďte odvozená podstatná jména, která pojmenovávají osoby podle činnosti. Cvičení vypracujte písemně, pracujte podle uvedeného vzoru.*

vzor: letět – letadlo, ...

pořádat - pořadatel, leštit - leštěnka, řídit - řidič, nosit – nosič, nositel, střílet - střelec, platit - plátce, držet – držák, držitel, sbírat – sběrač, sběratel, umývat - umyvadlo, tisknout - tiskař, chodit - chodec

Řešení: *Ke každému z následujících slov uveďte podstatná jména odvozená různými příponami, která pojmenovávají osoby. Cvičení vypracujeme ústně, pracujeme podle vzoru.*

vzor: nosit – nosič = ten, kdo se zaměstnává nošením, nositel = ten, kdo něco reprezentuje (např. vyznamenání)

housle, hrát, provádět, varhany, stroj, plavat